

Nr 640

L a g

om ändring i föräldrabalken;

given Stockholms slott den 12 december 1958.

Vi GUSTAF ADOLF, med Guds nåde, Sveriges, Götes o
Vendes Konung, göra veterligt: att Vi, med riksdagen¹, fun
gott förordna, *dels* att 2 kap. 2 och 3 §§, 4 kap. 2, 5, 9 och 12 §§, 7 kap. 5
10 §§, 12 kap. 1 §, 14 kap. 2 §, 15 kap. 12 § samt 20 kap. 3, 5—7, 9, 12,
och 36 §§ föräldrabalken skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan
ves, *dels* att 4 kap. 7 § nämnda balk skall upphöra att gälla, *dels* och
4 kap. samma balk skall införas en ny paragraf, betecknad 13 §, av n
angiven lydelse.

2 KAP.

2 §.

Är mannen död, och har han varken försuttit tid till talan enligt 1 § el
efter barnets födelse erkänt barnet såsom sitt, må envar, som jämte e
näst efter barnet är berättigad till arv efter honom, väcka sådan talan in
ett år från det han erhållit kännedom om barnets födelse och om mann
död. Har mannen ej varaktigt sammanbott med barnet, vare arvinge dock
förlustig sin talan förrän ett år förflutit från det att anspråk, som grun
på att barnet har äktenskaplig börd, framställts mot dödsboet. Efterläm
den avlidne, jämte maka, arvingar som avses i 3 kap. 1 § ärvdabalken,
envar av dem sådan rätt.

¹ Prop. 1958: B 23; L'U B 14, 15; Rskr B 107.

3 §.

I barn som avses i 1 kap. 1 § vinna förklaring, att det icke har äkten-
plig börd, äge barnet väcka talan därom mot mannen eller, om han är
hans arvingar. Efterlämnar mannen, jämte maka, arvingar som avses
kap. 1 § ärvdabalken, skall talan, såvitt dessa angår, riktas mot dem som
talan väckes äro närmast till arv.

4 KAP.

2 §.

en som är förklarad omyndig må ej utan förmyndarens samtycke antaga
ptivbarn.

5 §.

tan eget samtycke må den som fyllt tolv år ej adopteras; dock må, utan
der av att samtycke ej föreligger, adoption ske av den som är under sex-
år, därest det kan antagas lända honom till skada att han tillfrågas.

en som ej — — — samtycke inhämtas.

en som är — — — förmyndarens samtycke.

9 §.

Adoptivförhållandet varde — — — för barnet.

är adoptivbarnet grovt förgått sig mot adoptanten eller hans närmaste
er för barnet ett lastbart eller brottsligt liv, och kan det uppenbarligen
e fordras att adoptivförhållandet ändock skall bestå, äge adoptanten vin-
adoptivförhållandets hävande.

12 §.

Avlider adoptanten, må adoptivförhållandet efter ansökan av adoptivbar-
ts föräldrar eller en av dem hävas, såframt det påkallas av barnets bästa.
Varder adoptivbarnet efter adoptantens död adopterat av annan, skall det
gare adoptivförhållandet anses hävt.

13 §.

äves adoptivförhållandet, upphöre all verkan av adoptionen såvitt angår
ptivbarnets ställning till adoptanten och dennes skyldemän. Rätten äge
om med hänsyn till anledningen till hävandet, barnets ålder och övriga
tändigheter särskilda skäl äro därtill, vid hävandet bestämma, att adop-
en skall bidra till adoptivbarnets underhåll.

förhållande till adoptivbarnets skyldemän medför hävandet i fall som
es i 10 § ej någon ändring med avseende å underhållsskyldighet eller
till arv; i fall som avses i 8, 9 och 12 §§ äge rätten, efter vad med hänsyn
omständigheterna finnes skäligt, bestämma, huruvida adoptionens ver-
i sagda hänseenden skall bestå. Är barnet underårigt, tillkomme vård-
n och förmynderskapet den som rätten utser därtill.

adoptivbarnets namn stadgas i 5 kap.

7 KAP.

5 §.

optant och — — — makens barn.

ed adoptionen upphör underhållsskyldigheten mellan föräldrarna och
et. Om den som är gift adopterar sin makes barn, skall dock underhålls-
digheten mellan maken och barnet bestå.

10 §.

Fader till — — — månader efter nedkomsten.

Dör fadern — — — efter dödsfallet.

Vad i första och andra styckena sägs om fadern skall, där barnet fött eller havandeskapet avbrutits, i den mån det finnes skäligt gälla som haft samlag med modern å tid då barnet kan vara avlat, om d framstår såsom osannolikt att han är barnets fader.

Vad i 7 § första stycket, andra stycket första punkten samt tredje sty ävensom 8 § är stadgat om avtal eller dom rörande underhåll till barn ut äktenskap skall äga motsvarande tillämpning med avseende å underhåll, s enligt vad i förevarande paragraf sägs tillkommer modern.

12 KAP.

1 §.

Förmynderskap för underårig skall inskrivas, då fader, efter vilken underårig är arvsberättigad, eller moder eller, om den underårig är adoptant avliden eller då dessförinnan egendom, som skall stå under förmyndarens förvaltning, annorledes än genom upptagande av lån till den underåriga eller någon rättens åtgärd vidtogs i fråga som rör förmynderskapet.

Inskrivningen skall — — — Stockholms rådhusrätt.

14 KAP.

2 §.

Förmyndare, som — — — omyndigs egendom.

Mot borgenär i dödsboet eller annan, vars rätt är beroende av utredning, står förmyndaren, såvitt angår skada genom hans åtgärd eller försämselse, i ansvar efter vad i ärvdabalken stadgas.

15 KAP.

12 §.

Förvärvar omyndig — — — särskilt stadgat.

Äger omyndig att av dödsbo utfå värdehandling eller penningar på grund av giftorätt, arv eller testamente eller såsom underhåll enligt 8 kap. balken, vare boutredningsman eller testamentsexekutor pliktig att, såfr ej värdet är ringa eller överförmyndaren eljest medgiver undantag, neds värdehandlingen eller inbetala medlen hos bank enligt vad i första stycket stadgas. Vad nu sagts om skyldighet att inbetala penningmedel hos bank skall ock gälla, där någon, som här i riket driver försäkringsrörelse, skall giva försäkringsbelopp, som tillkommer omyndig, och fråga ej är om pension eller livränta eller om försäkringsbelopp, som den omyndige äger själv förvalta. I andra fall äge överförmyndaren genom meddelande till den som skall utgiva värdehandling eller penningar förordna, att nedsättning eller inbetalning skall ske hos bank.

Den som — — — förmyndaren därom.

20 KAP.

3 §.

Talan rörande faderskapet till barn utom äktenskap eller om barnegenskap av trolovningsbarn må väckas vid rätten i den ort, där m

tt hemvist eller lägersmålet skett. Är han död, må talan väckas vid rätt, där dödsboet efter honom svarar.

5 §.

aga domstol i ärende om antagande av adoptivbarn vare rätten i den där adoptanten har sitt hemvist.

ende om adoptivförhållandes hävande upptages av rätten i den ort, adoptanten eller, om han är död, adoptivbarnet har sitt hemvist.

6 §.

ärende om antagande av adoptivbarn skall rätten söka inhämta upplysningar om barnet och adoptanten ävensom huruvida vederlag eller bidrag barnets underhåll är givet eller utfäst. Har barnet ej fyllt aderton år, l yttrande inhämtas såväl från barnavårdsnämnden i den församling, adoptanten är kyrkobokförd, som ock, där barnavårdsman förordnats barnet, från den barnavårdsnämnd, som har att utöva tillsyn å barnsmannens verksamhet, och eljest från barnavårdsnämnden i den församling, där föräldrarna eller den av dem som har vårdnaden om barnet är bokförd.

ader eller — — — han höras.

fall, varom i 4 kap. 12 § andra stycket sägs, lämne rätten arvingar efter avlidne adoptanten som avses i 2 kap. 3 § tillfälle att yttra sig.

7 §.

adoptivbarn — — — andra stycket.

ärende om adoptivförhållandes hävande jämlikt 4 kap. 8, 9 eller 12 § e rätten alla dem tillfälle att yttra sig, vilkas samtycke eller hörande e för adoption erforderligt, så ock, där adoptanten är förklarad omynhans förmyndare eller, om han är död, arvingar efter honom som avses i 2 kap. 3 §. Är adoptivbarnet ommyndigt och är ej annan än adoptantens förmyndare, skall barnets rätt bevakas av god man, varom i 18 kap. förordnas.

9 §.

råga rörande — — — sitt hemvist.

alan angående underhåll till barn upptages av rätten i den ort, där svärmoder har sitt hemvist. Väckes sådan fråga i mål rörande faderskapet till barn utom äktenskap, gälle vad i 3 § stadgas. Angående talan om underhåll till barn utom äktenskap skall vad angående barnets underhåll till barnet är stadgat äga motsvarande tillämpning.

d i — — — med äktenskapsmål.

12 §.

mål angående underhåll äge rätten att för tiden intill dess laga kraft de dom eller beslut föreligger förordna därom efter vad som finnes skäldigt att utgiva bidrag må dock ej åläggas någon, med mindre om olika skäl föreligga att han är bidragsskyldig.

råga — — — motsvarande tillämpning.

13 §.

ar rätten, efter det mannen på grund av förordnande som avses i 12 § alar underhållsbidrag till barn utom äktenskap eller barnets moder, ges om eller beslut som vunnit laga kraft skilt saken från sig utan att en funnits vara underhållsskyldig, äge han dock ej av den som mottagit underhållsbidraget söka åter vad han utgivit men må berättigas att av denna medel återbekomma guldna bidragsbelopp jämte ränta efter sex månader om året från betalningsdagen.

Ansökan härom skall, för att komma under prövning, inom ett år det domen eller beslutet vunnit laga kraft göras hos länsstyrelsen i det län där målet handlades av underrätt.

Vad av — — — ägde rum.

Talan mot — — — ämbetsverks beslut.

36 §.

Vistas den, mot vilken talan enligt denna balk riktas, å okänd ort, skän hans rätt i saken bevakas av god man, varom i 18 kap. förmäles.

Vad i — — — denna balk.

Då fråga — — — eller fara.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1959; och skall med avseende där iakttagas:

1. Där adoption ägt rum enligt äldre lag, äge adoptanten sist inom fyra år från nya lagens ikraftträdande hos rätten göra ansökan om förklaring att å adoptivförhållandet skall tillämpas vad som är stadgat för det fall adoption ägt rum enligt nya lagen.

Med avseende å ansökan som nu sagts skola bestämmelserna om gånge av adoptivbarn äga motsvarande tillämpning. Kan det antagas vid adoptionen var förutsatt att adoptivbarnets föräldrar icke skulle kännedom om vem som adopterade barnet, vare dock ej erforderligt att föräldrarna höras.

2. Har förklaring varom under punkt 1 sägs ej meddelats, skall beträffande adoptivförhållande som där avses vad i 7 kap. 5 § i dess äldre lydelse är stadgat alltjämt äga tillämpning, såvitt angår underhåll enligt 1 § samma kapitel.

3. Har adoptanten avlidit före nya lagens ikraftträdande eller adoptivförhållandet hävts genom beslut som meddelats före ikraftträdandet, skall i stället för bestämmelserna i 4 kap. 12 § första stycket och 13 § nya lagens tillämpas vad som gällt enligt äldre lag. Bestämmelsen i 4 kap. 12 § andra stycket nya lagen äge ej tillämpning, där adoptivbarn efter adoptantens död adopterats av annan och sistnämnda adoption skett före ikraftträdandet.

4. Bestämmelserna i 20 kap. 13 § i dess nya lydelse skola ej äga tillämpning, där rättens dom eller beslut vunnit laga kraft före ikraftträdandet.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräftat låtit.

Stockholms slott den 12 december 1958.

GUSTAF ADOLF

(L. S.)

(Justitiedepartementet)

INGVAR LINDELL

